

4.3 ตัวอย่างรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยพระนครไทย

วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา

คณะครุศาสตร์/ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา

2716303 การพัฒนาหลักสูตรชั้นนำ

2. จำนวนหน่วยกิต

3 หน่วยกิต (3-0-6)

3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต วิชาบังคับหมวดวิชาครู

4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา

ตอนเรียนที่ 1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลพร วัฒนะ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชณี สมบูรณ์
อาจารย์ ดร.จินดา วิทยา

ตอนเรียนที่ 2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัยพร มีสุข
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรพล อนันต์

ตอนเรียนที่ 3 รองศาสตราจารย์ ดร.สกลรักษ์ วงศ์รักษา
อาจารย์ ดร.พรรณี จีระพันธ์

ตอนเรียนที่ 4 รองศาสตราจารย์ ดร.วัชรา หาญไพฑูรย์
อาจารย์ ดร.ปรารถนา หิรัญรักษ์

ตอนเรียนที่ 5 รองศาสตราจารย์ ดร.กัญญา แหว้วว
อาจารย์ ดร.มงคล อุทัย

5. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน

ภาคการศึกษาต้น/ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2552

6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน

2746290 พื้นฐานการศึกษาและวิชาชีพครู

7. วิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน

ไม่มี

8. สถานที่เรียน

คณะครุศาสตร์

9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

14 กุมภาพันธ์ 2552

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

1.1 เพื่อให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย หลักการ แนวคิด องค์ประกอบและประเภทของหลักสูตร และสามารถเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

1.2 เพื่อให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนสำคัญในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร

1.3 เพื่อให้นิสิตสามารถวิเคราะห์พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับต่างๆ

1.4 เพื่อให้นิสิตมีประสบการณ์ตรงในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการนำหลักสูตรไปใช้

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เพื่อให้นิสิตมีความรู้และเข้าใจการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้หลักสูตร และแผนการจัดการศึกษาของชาติ

หมวดที่ 3 ส่วนประกอบของรายวิชา

1. คำอธิบายรายวิชา

หลักการ ความสำคัญและองค์ประกอบของหลักสูตร ประเภทหลักสูตร แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรแกนกลาง หลักสูตรระดับท้องถิ่น หลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนและมาตรฐานการเรียนรู้ในบริบทของโรงเรียนและชุมชน

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
3 ชั่วโมง/สัปดาห์	-	-	6 ชั่วโมง/สัปดาห์

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล

1 ชั่วโมง/สัปดาห์ วันจันทร์ เวลา 13.00 – 14.00 น.

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนิสิต

1. คุณธรรม จริยธรรม

1.1 คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

ปลูกฝังความมีวินัย ใฝ่รู้ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบและความมีน้ำใจ

1.2 วิธีการสอน

สอดแทรกระหว่างการเรียนการสอนในทุกครั้ง

การแสดงความคิดเห็นในเรื่องความมีวินัย ใฝ่รู้ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และความมีน้ำใจ

การปฏิบัติตนอันเป็นแบบอย่างที่ดีของอาจารย์ผู้สอน

1.3 วิธีการประเมิน

ประเมินจากพฤติกรรมในชั้นเรียน และนอกชั้นเรียน

2. ความรู้

2.1 ความรู้ที่จะได้รับ

ความรู้เรื่องหลักการ ความสำคัญและองค์ประกอบของหลักสูตร ประเภทหลักสูตรระดับท้องถิ่น แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรระดับท้องถิ่น หลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอน แบบการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนและมาตรฐานการเรียนรู้ในบริบทของโรงเรียนและชุมชน

2.2 วิธีการสอน

การบรรยาย การอภิปราย การทำรายงานกลุ่มและรายงานเดี่ยว การนำเสนอรายงานในชั้นเรียน การค้นคว้าด้วยตนเอง การเรียนรู้แบบสืบสอบ รวมทั้งเชิญวิทยากรมาบรรยาย

2.3 วิธีการประเมิน

ประเมินผลจากการเข้าชั้นเรียน การอภิปราย การทำรายงาน การค้นคว้า และการสอบกลางภาคและปลายภาค

3. ทักษะทางปัญญา

3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

คิดสะท้อน (reflective thinking) คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และบูรณาการองค์ความรู้จากการวิพากษ์ งานวิจัย ทฤษฎีและประเด็นปัญหาด้านหลักสูตร

3.2 วิธีการสอน

ใช้กระบวนการกลุ่มในการอภิปราย สะท้อนความคิด การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การทำแฟ้มวิเคราะห์ข่าวตลอดภาคการศึกษา

3.3 วิธีการประเมิน

ประเมินจากการแสดงความคิดเห็นและการอภิปราย รายงานรายบุคคลและรายงานกลุ่ม และนำเสนอหน้าชั้นเรียนและจัดส่งผลการวิเคราะห์ข่าวทุกสัปดาห์

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียน มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความรับผิดชอบ ความร่วมมืออย่างสร้างสรรค์

4.2 วิธีการสอน

ทำกิจกรรมกลุ่มในลักษณะต่างๆ ทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน

4.3 วิธีการประเมิน

ประเมินจากความรับผิดชอบในการปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน และประเมินจากผลการทำกิจกรรมกลุ่มและการทำรายงาน

5. ทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

ใช้ภาษาพูด ภาษาเขียน ในการสื่อสาร ใช้คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ตในการสืบค้น วิเคราะห์และจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบและถ่ายทอดสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.2 วิธีการสอน

การสอนโดยใช้ power point ประกอบการบรรยาย การทำรายงานโดยค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร และอินเทอร์เน็ต

5.3 วิธีการประเมิน

ประเมินผลจากการเสนอรายงานหน้าชั้นเรียนและรายงาน

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน* (ชั่วโมง)	กิจกรรมการเรียนรู้ สอนและสื่อที่ใช้	ผู้สอน
1	แนะนำรายวิชา กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน และวิธีการวัดและประเมินผล นิสิตมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการประเมินผลการเรียนรู้	3	บรรยาย มอบหมายรายงานกลุ่ม	คณาจารย์ประจำกลุ่ม

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน* (ชั่วโมง)	กิจกรรมการเรียนรู้ สอนและสื่อที่ใช้	ผู้สอน
2	การจัดการศึกษาของไทย: ประวัติ ความเป็นมา ปรัชญา แนวคิด ทฤษฎี วิสัยทัศน์ และแผนพัฒนา การศึกษาของไทย	3	บรรยาย ตัวอย่าง หลักสูตรแกนกลาง	คณาจารย์ประจำกลุ่ม
3	ความหมาย ความสำคัญ หลักการ แนวคิด และศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับ หลักสูตร	3	บรรยาย	คณาจารย์ประจำกลุ่ม
4	แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตร และ ประเภทของหลักสูตร	3	บรรยาย	คณาจารย์ประจำกลุ่ม
5	กระบวนการและพื้นฐานสำคัญใน การพัฒนาหลักสูตร	3	บรรยาย	คณาจารย์ประจำกลุ่ม
6	การวิเคราะห์หลักสูตรและการ ประเมินหลักสูตรทั้งก่อนและหลัง การใช้หลักสูตร การปรับปรุงและ พัฒนาหลักสูตรอย่างหลากหลาย	3	อภิปรายและนำเสนอ รายงาน	คณาจารย์ประจำกลุ่ม
7-8	ปัญหาและแนวโน้มในการพัฒนา หลักสูตร	3	อภิปรายและนำเสนอ รายงาน	คณาจารย์ประจำกลุ่ม
9	สอบกลางภาค	3		
10	พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ: กฎหมายการศึกษาฉบับแรกของไทย วิทยากร บรรยายเรื่อง “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ กับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน” เวลา 16.00-18.00 น. ณ ห้อง 101 อาคาร 3	3	บรรยายและการอภิปราย บรรยาย	คณาจารย์ประจำกลุ่ม วิทยากร

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน* (ชั่วโมง)	กิจกรรมการเรียนรู้ สอนและสื่อที่ใช้	ผู้สอน
11	หลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 วิทยาการ บรรยายเรื่อง “หลักสูตร ระดับท้องถิ่นและหลักสูตร สถานศึกษา” เวลา 16.00-18.00 น. ณ ห้อง 101 อาคาร 3	3 3	บรรยายและการอภิปราย บรรยาย	คณาจารย์ประจำกลุ่ม วิทยาการ
12	การจัดทำหลักสูตรระดับท้องถิ่น การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและ การมีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการ พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรและ การนำหลักสูตรไปใช้	3	บรรยายและการอภิปราย	คณาจารย์ประจำกลุ่ม
13	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา: วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย โครงสร้างหลักสูตร การจัดทำ โครงการทางวิชาการ	3	บรรยายและการอภิปราย	คณาจารย์ประจำกลุ่ม
14	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา: มาตรฐานการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น คำอธิบายรายวิชา	3	บรรยายและการอภิปราย	คณาจารย์ประจำกลุ่ม
15	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา: หน่วยการเรียนรู้	3	การอภิปรายและนำเสนอ รายงานจากการค้นคว้า	คณาจารย์ประจำกลุ่ม
16-17	การนำเสนอผลงานการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา	3	การนำเสนอรายงานกลุ่ม	คณาจารย์ประจำกลุ่ม
18	สอบปลายภาค	3	การสอบ	คณาจารย์ประจำกลุ่ม
* จำนวนชั่วโมงต้องสอดคล้องกับจำนวนหน่วยกิต				

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

กิจกรรม ที่	ผลการเรียนรู้*	กิจกรรมการประเมิน	กำหนดการ ประเมิน (สัปดาห์ที่)	สัดส่วนของ การประเมินผล
1	คุณธรรม จริยธรรม	การสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน และนอกชั้นเรียน	1 – 16	10
2	ความรู้	รายงานกลุ่ม การนำเสนอรายงานในชั้นเรียน การสอบกลางภาค การสอบปลายภาค	10 – 15 10 – 15 9 18	50
3	ทักษะทางปัญญา	การค้นคว้าด้วยตนเอง การอภิปราย	1 - 17	20
4	ทักษะความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและความรับผิดชอบ	นำเสนอรายงาน การสังเกตพฤติกรรม รายงานกลุ่ม	16 – 17	10
5	ทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสารและการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ	นำเสนอรายงาน	16 – 17	10
* ระบุผลการเรียนรู้ที่ข้อย่อยตามที่ปรากฏในแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบของรายวิชาของรายละเอียดของหลักสูตร (แบบ มคอ.2)				

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียน

1. ตำราและเอกสารหลัก

ธำรง บัวศรี. (2531). **ทฤษฎีหลักสูตร: การออกแบบและการพัฒนา**. กรุงเทพมหานคร: เอรวิณ
การพิมพ์. สัจด์ อุทรานันท์. (2531). **ทฤษฎีหลักสูตร**. กรุงเทพมหานคร: มิตรสยามการ
พิมพ์.

Tanner, D. and Tanner, L.N. (1975). **Curriculum development: theory into practice**.
2nd ed. New York: Macmillan.

Tyler, R.W. (1949). **Basic principles of curriculum and instruction**. Chicago: University of
Chicago Press.

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย. คณะกรรมการ

- การศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2543). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.** กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- วิชัย ประเสริฐวุฒิชัย. (2542). **การพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น.** วารสารวิชาการ 2(9) : 16-22.
- วิชาการ, กรม. (2545). **แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา.** กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ.
- ศึกษานิเทศก์, กระทรวง. (2544). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.** กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- อุดม เขยทิววงศ์. (2545). **หลักสูตรท้องถิ่น: ยุทธศาสตร์การปฏิรูปการเรียนรู้.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บรรณกิจ.

ภาษาอังกฤษ

Bloom, B.S. (1964). **Taxonomy of educational objectives : the classification of educational goals.** New York: D. McKay.

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

วิชาการ, กรม. (2543). **แนวทางการนำมาตรฐานหลักสูตรไปสู่การออกแบบการจัดการเรียนรู้และการวัดและประเมินตามสภาพจริง.** กรุงเทพมหานคร: คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้.

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต

- 1.1 ประเมินผลการสอนโดยใช้ระบบออนไลน์
- 1.2 สอบถามความคิดเห็นจากนิสิตในสัปดาห์สุดท้าย
- 1.3 ให้นิสิตเขียนแสดงความคิดเห็นการสอนในสัปดาห์สุดท้าย

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

จัดประชุมระดมความคิดเห็นจากคณาจารย์ผู้สอนปลายภาค

2.1 กลยุทธ์การมีส่วนร่วม

- 2.1.1 ผู้สอนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง
- 2.1.2 การจัดประชุมระดมความคิดเห็นจากคณาจารย์ผู้สอนปลายภาค

2.2 กลยุทธ์การประเมินย้อนกลับ

ผู้สอนมีส่วนในการสะท้อนความคิดเห็นต่อผลการประเมิน

3. การปรับปรุงการสอน

- 3.1 นำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการสอน
- 3.2 ค้นคว้าข้อมูลความรู้ใหม่ๆนำมาใช้ในการสอน

- 3.3 กลุ่มคณาจารย์จัดอภิปราย/สัมมนาเพื่อพัฒนารายวิชาให้มีสาระวิชาและการสอนให้เหมาะสมและน่าสนใจ

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์รายวิชาของนิสิต

- 4.1 ประชุมคณาจารย์ผู้สอนทุกกลุ่มเพื่อทวนสอบคะแนนและเกรดของนิสิต
- 4.2 ให้นิสิตได้มีโอกาสตรวจสอบคะแนนและเกรดก่อนส่งเกรดให้สำนักทะเบียนและประมวลผล
- 4.3 ก่อนการสอบกลางภาคและปลายภาค จัดประชุมคณาจารย์เพื่อออกข้อสอบร่วมกับการพัฒนาข้อสอบเพื่อให้ได้มาตรฐาน

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

นำผลที่ได้จากการสอบถามความคิดเห็น คะแนนสอบของนิสิต การประชุมสัมมนา นำมาสรุปผล และพัฒนารายวิชาก่อนการสอนในภาคการศึกษาหน้า